

Служба „Преса
и информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 155/15
Люксембург, 23 декември 2015 г.

Решение по дело C-333/14
Scotch Whisky Association и др./Lord Advocate

**Шотландският закон за установяване на минимална продажна цена за
алкохолна единица е в противоречие с правото на Съюза, тъй като могат да
бъдат приети свързани с по-малко ограничения данъчни мерки**

*Данъчната мярка би могла да доведе до допълнителни ползи и да отговаря по-общо на
целта за борба със злоупотребата с алкохол*

През 2012 г. шотландският парламент приема закон за минималната цена на алкохолните напитки в Шотландия. Този закон предвижда минимална цена за алкохолна единица, с която трябва да се съобразяват всички лица, които по силата на издадения им лиценз имат право да продават алкохолни напитки на дребно в Шотландия. Минималната цена се изчислява по формула, при която се вземат предвид алкохолното съдържание и обемът алкохол в продукта.

С шотландския закон се цели закрилата на здравето и живота на хората. Всъщност минималната продажна цена за алкохолна единица би довела до увеличение на ниската понастоящем цена на някои напитки с високо съдържание на алкохол. Този вид напитки често се купуват от потребителите, които злоупотребяват с алкохол. Според шотландския законодател с данъчни мерки тази цел няма да може да бъде постиганата толкова успешно.

Scotch Whisky Association и редица други предприятия от сектора на алкохолните напитки оспорват този закон. Те твърдят, че шотландският закон е количествено ограничение на търговията, несъвместимо с правото на Съюза, и че води до нарушение на конкуренцията между разпространителите на алкохол. Освен това те поддържат, че с данъчните мерки могат да се осъществят преследваните със закона цели, като се създадат по-малко ограничения.

В този контекст Court of Session, Inner House (Висш съд по граждански дела в Шотландия) иска да се установи дали предвиждането на минимална цена е съвместимо с правото на Съюза. Тази юрисдикция иска по-конкретно да установи дали разглежданият закон води до ограничаване на свободното движение на стоки и, ако това е така, дали това ограничение може да бъде обосновано със закрила на здравето. Националният съд пита също дали тази мярка може да бъде обоснована, когато държавата членка е свободна да приеме данъчни мерки, които ограничават в по-малка степен свободното движение на стоки и конкуренцията, но имат по-широки цели от конкретно преследваните.

В постановеното днес решение **Съдът приема, че с шотландското законодателство значително се ограничава пазарът, като това може да бъде предотвратено с приемането на данъчна мярка, насочена към увеличаване на цената на алкохола, вместо мярка, предвиждаща минимална продажна цена за алкохолна единица.**

Съдът подчертава най-напред, че регламентът относно общата организация на пазара на вино¹ допуска предвиждането на минимална цена за алкохолна единица за продажбата на

¹ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, стр. 671).

дробно на вино. Съдът констатира, че установяването на обща организация на пазара не възпрепятства държавите членки да прилагат национални норми, които преследват цел от общ интерес, като например закрилата на здравето, стига тези норми да са пропорционални.

Съдът припомня обаче, че фактът, че вследствие на тази мярка не е възможно по-ниската себестойност на вносните продукти да се отразява в продажната цена и поради това законодателството може да възпрепятства достъпа до британския пазар на алкохолните напитки с произход от други държави членки, сам по себе си позволява да се заключи, че мярката е пречка за свободното движение на стоки. Съгласно практиката на Съда такава мярка може да бъде обоснована със съображения за закрила на здравето само ако е пропорционална на преследваната цел².

Съдът отбелязва също, че шотландското законодателство преследва двойна цел, а именно не само да се намали употребата на алкохол от рисковите потребители, но и като цяло да се намали употребата на алкохол от населението в Шотландия. Макар с предвиждането на минимална цена за алкохолна единица, насочена към увеличение на цените на по-евтините алкохолни напитки, да може да бъде намалена употребата на алкохол, практика като възприетата в Шотландия не е обоснована, когато здравето може да бъде защитено също толкова ефективно със свързани с по-малко ограничения данъчни мерки.

Според Съда може да се окаже, че данъчната мярка за увеличение на данъците върху алкохолните напитки е свързана с по-малко ограничения, отколкото мярката за предвиждане на минимална цена за алкохолна единица, тъй като, за разлика от минималната цена, икономическите оператори все още могат свободно да определят продажната цена.

Съдът припомня, че националният съд следва да определи дали мерки, различни от предвидената в шотландския закон, като например облагането с по-високи данъци на алкохолните напитки, могат да защитят здравето и живота на хората също толкова ефективно, колкото действащата в момента правна уредба, като същевременно създадат по-малко ограничения за търговията на тези продукти в рамките на Съюза. Съдът посочва още, че обстоятелството, че данъчните мерки могат да отговорят по-общо на целта за закрила на здравето, не би могло да обоснове отхвърлянето им. Той отбелязва, че предвид преследваната от шотландския законодател двойна цел фактът, че данъчна мярка води до общо увеличение на цената на алкохолните напитки, като допринася за осъществяване на общата цел за борба със злоупотребата с алкохол (засягайки не само рисковите потребители на алкохол и потребителите, които злоупотребяват с алкохол, но и умерените потребители), обосновава приемането на данъчната мярка вместо тази за предвиждане на минимална цена за алкохолна единица. Освен това шотландският съд следва да прецени обективно всички представени от шотландското правителство доказателства, като тази проверка не трябва да се свежда само до информацията, налична към момента, в който законодателят е приел разглежданото законодателство.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

² Вж. решение на Съда от 26 април 2012 г., ANETT ([C-456/10](#)).